

Deloitte.

Rapport avseende granskning av årsredovisning 2013.

Melleruds kommun

Mars 2014

Innehåll

Sammanfattning	3
1. Inledning	4
1.1 Bakgrund och revisionskriterier	4
1.2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
1.3 Metod	5
2. Granskningsresultat	6
2.1 Förvaltningsberättelse	6
2.1.2 Personalekonomisk redovisning	7
2.1.3 Investeringsredovisning	7
2.1.4 Driftredovisning	7
2.1.5 Balanskrav	8
2.1.6 God ekonomisk hushållning	8
2.1.7 Särredovisning av VA-verksamheten	9
2.2 Resultaträkning	9
Kommentarer	9
2.3 Balansräkning	10
Kommentarer	10
2.4 Finansieringsanalys	10
Kommentarer	10
2.5 Sammanställd redovisning	11
Kommentarer	11

Sammanfattning

Revisorerna ska enligt Kommunallagen pröva om kommunens räkenskaper är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Melleruds kommun har Deloitte granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2013.

Granskningen har utförts i syfte att pröva om årsbokslutet och årsredovisningen har upprättats i enlighet med gällande lagar och att god redovisningssed har följts.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunen tillämpar gällande lagar och rekommendationer vid upprättande av årsredovisningen. I rapporten lämnas mer detaljerade iakttagelser till varje del i årsredovisningen.

Karlstad den 7 mars 2014

Hans Wennerholm
Certifierad kommunal revisor

Karin Selander
Certifierad kommunal revisor

1. Inledning

1.1 Bakgrund och revisionskriterier

Enligt Lagen om kommunal redovisning (KRL) ska en kommuns årsredovisning redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.

Rådet för kommunal redovisning (RKR), vars huvuduppgift är att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting i enlighet med KRL, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen.

I tillämpliga delar ska även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas.

Enligt KRL och Kommunallagen (KL) är det kommunstyrelsen som ansvarar för årsredovisningens upprättande.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Melleruds kommun har Deloitte översiktligt granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2013.

1.2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Revisorerna ska enligt KL pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i kommunal verksamhet. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög, men inte absolut, säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett särskilt urval av underlag utifrån denna bedömning. Revisionen täcker således inte in alla eventuella brister i den interna kontrollen och räkenskaperna.

I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Granskningen har skett utifrån följande kontrollmål:

- ✓ *Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut?*
- ✓ *Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?*
- ✓ *Är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?*

1.3 Metod

I årsredovisningen har följande delar granskats:

- ✓ Förvaltningsberättelse (inklusive drift- och investeringsredovisningar)
- ✓ Resultat- och balansräkningar
- ✓ Finansieringsanalys/kassaflödesanalys
- ✓ VA-redovisning
- ✓ Sammanställd redovisning
- ✓ Verksamhetsberättelser

Granskning har skett av bilagor och specifikationer till årsredovisningen.

För att granska att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, har granskning skett av fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.

2. Granskningsresultat

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt KRL 4 kapitlet ska förvaltningsberättelsen innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet (KRL 4:1). Upplýsningar ska även lämnas om:

- ✓ Sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningarna, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning (KRL 4:1 1p).
- ✓ Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut (KRL 4:1 2p).
- ✓ Kommunens förväntade utveckling (KRL 4:1 3p).
- ✓ Väsentliga personalförhållanden (KRL 4:1 4p) och uppgift om sjukfrånvaro (KRL 4:1a).
- ✓ Kommunens investeringsverksamhet (KRL 4:2).
- ✓ Redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3).
- ✓ Hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras (KRL 4:4).
- ✓ Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts (KRL 4:5).

Sådana upplýsningar som avses i KRL 4:1 ska också omfatta sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer (KRL 8:1), dvs. koncernbolag.

En förvaltningsberättelse har framtagits. Av den framgår information om kommunens verksamheter och ekonomi. I ett separat avsnitt återfinns bolagens motsvarande uppgifter. Vi föreslår att detta avsnitt infogas i kommunens förvaltningsberättelse till en gemensam förvaltningsberättelse. Vår skrivning från föregående år kvarstår.

Årsredovisningen via förvaltningsberättelsen innehåller information enligt KRL.

I årsredovisningen finns också de olika siffersammanställningarna som driftredovisning, investeringsredovisning, resultat- och balansräkningar och finansieringsanalys med noter samt en VA-redovisning. Även kommunkoncernen ingår i resultat- balansräkningar och finansieringsanalys.

Till årsredovisningen hör också, i likhet med föregående år, ett personalekonomiskt bokslut och verksamhetsberättelser.

Kommentarer

Vår bedömning är att kommunens förvaltningsberättelse i årsredovisningen i huvudsak innehåller de delar som tas upp i KRL. Den finansiella analysen avslutas med en kommentardel där den ekonomiska redovisningen kommenteras under följande rubriker: Budgetföljsamhet - finansiell kontroll, kapacitetsnivån, långfristig låneskuld och koncernen.

2.1.2 Personalekonomisk redovisning

Vi har granskat att avsnittet personalekonomiskt bokslut innehåller de uppgifter som anges i KRL;

- ✓ den andel av sjukfrånvaro som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer,
- ✓ sjukfrånvaron för kvinnor respektive män samt
- ✓ sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30-49 år och 50 år eller äldre.

Kommentarer

Kommunens personalbokslut innehåller bl a uppgifter om sjukfrånvaro som anges i KRL. I personalbokslutet lämnar kommunen också en beskrivning av pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 ”Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser”. Kommunen anger att den totala sjukfrånvaron nu ligger på 6,2 % vilket är 0,2 % lägre än år 2012.

2.1.3 Investeringsredovisning

Vi har granskat att:

- ✓ Investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet.
- ✓ Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed.
- ✓ Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring.
- ✓ Jämförelse med tidigare år görs.
- ✓ Avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har analyserats och kommenterats.

Kommentarer

Nettoinvesteringarna uppgår till sammanlagt 25,7 mkr (få 61,5 mkr). De stora posterna utgörs av ombyggnad Rådaskolans kök 12,2 mkr, ombyggnad järnvägsstationen 3,0 mkr samt köp av kv Ugglan 9,3 mkr. Kv Ugglan har därefter nedskrivits med 8,0 mkr.

Försäljning av tomter Sunnanå uppgår till 2,8 mkr och försäljningen av sjöbodar uppgår till 4,5 mkr (3 stycken). I den finansiella analysen i årsredovisningen anges att rutinerna för investeringsverksamheten under året förbättrats. Vi saknar i årsredovisningen analyser till större avvikelser mellan utfall och budget för enskilda investeringsprojekt t ex för ombyggnad järnvägsstation, - 1,3 mkr.

2.1.4 Driftredovisning

Vi har granskat att:

- ✓ Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisas i sammanfattning.
- ✓ Redovisade intäkter och kostnader överförts riktigt från bokföringen.
- ✓ Samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning.
- ✓ Jämförelse görs med tidigare år.
- ✓ Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål.

Kommentarer

Av driftredovisningen framgår nämndernas kostnader och intäkter och jämförelser mot budget för år 2013. Den sammanlagda budgetavvikelsen för nämnderna uppgår till 3,3 mkr (fg år 2,4 mkr), samt -11,3 mkr inklusive förändring av ansvarsförbindelse (fg år 10,7 mkr).

Socialnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på -3,4 mkr medan kommunstyrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse på 3,6 mkr. I socialnämndens verksamhetsberättelse anges inga tydliga orsaker till avvikelsen. Istället beskrivs varför underskottet inte blev så stort som en tidigare prognos för året visat. Avvikelserna per sektor framgår inte heller, förutom för kostnaderna för hemvården gjorde ett underskott på 1,8 mkr.

I nämndernas verksamhetsberättelser görs avvikelseanalyser som är mer eller mindre omfattande utan att åtgärdsförslag lämnas. Vår uppfattning är att kortfattade avvikelseanalyser med åtgärdsförslag skall lämnas i förvaltningsberättelsen. Vår skrivning i detta avseende kvarstår sedan föregående år.

2.1.5 Balanskrav

Vi har granskat att kommunen uppfyller balanskravet.

Kommentarer

Kommunen uppfyller balanskravet då årets resultat uppgår till 15,8 mkr (f å +15,4 mkr) och exkluderat för realisationsvinster uppgår det till +15,2 mkr och efter avsättning till resultatutjämningsreserv 9,6 mkr (balanskravsresultatet).

2.1.6 God ekonomisk hushållning

Vi har granskat att:

- ✓ Kommunen uppfyllt de av fullmäktige beslutade finansiella målen som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.
- ✓ Kommunen uppfyllt de av fullmäktige beslutade verksamhetsmålen som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kommentarer

I den finansiella analysen redovisas avstämning mot tre finansiella mål:

- Kommunens resultat ska uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag
- Investeringarna ska finansieras med egna medel och investeringsnivån ska vara i nivå med årets avskrivningar
- Inga nya lån ska tas upp. Amortering på befintliga lån ska minst ske i takt med ökningen av kommunens pensionsskuld

Resultatmålet nås då resultatet för år 2013 uppgår till 3,3 % av skatter och bidrag, vilket innebär att liksom för 2012 nås även det långsiktiga målet på 3 %.

Investeringsvolymen är i nivå med årets avskrivningar då årets avskrivningar uppgår till ca 29 mkr och nettoinvesteringarna uppgår till ca 26 mkr.

Under året har nyupptagning av lån skett med ca 43 mkr för köp av Milabs tillgångar och verksamheter. Det tredje finansiella målet att inga nya lån ska tas upp, har därmed inte uppnåtts. Amortering har dock skett med 20 mkr. Kommunens pensionsskuld i form av

uppnått. Amortering har dock skett med 20 mkr. Kommunens pensionsskuld i form av ansvarsförbindelse för pensioner har ökat med ca 14,6 mkr. Målet att amorteringen ska ske i takt med ökningen av pensionsskulden, uppfylls dock.

Ett avsnitt i förvaltningsberättelsen behandlar kommunens målarbete med sammanfattande kommentarer angående hur väl kommunens nämnder lyckats i sitt arbete med att nå uppsatta mål. Vår uppfattning är att kommunens arbete med att ta fram mål för en god ekonomisk hushållning behöver intensifieras. Vi saknar bl.a. en samlad bedömning i förvaltningsberättelsen angående hur väl kommunens nämnder når upp till de av kommunfullmäktige satta verksamhetsmålen.

2.1.7 Särredovisning av VA-verksamheten

Vi konstaterar att kommunen har tagit fram en särredovisning av VA-verksamheten enligt VA-lagen som trädde i kraft 1 januari 2007. Huvudsyftet med lagstiftningen är att säkerställa att avgiftsuttaget inte blir för högt över tiden. I redovisningen ingår förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning med noter. Kommunen redovisar för året ett resultat på 0,1 mkr (f å 0,0 mkr).

Kommentarer

Melleruds kommun uppfyller kraven som ställs på särredovisning av VA-verksamheten.

2.2 Resultaträkning

Enligt KRL 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året.

Vi har granskat att:

- ✓ Resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- ✓ Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- ✓ Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- ✓ Resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Kommentarer

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

I resultaträkningen jämförs utfallet för 2013 med utfallet för 2012 för såväl kommunen som för koncernen. Årets resultat uppgår till +15,8 mkr (f å +15,4 mkr). Det budgeterade resultatet uppgår till +13,3 mkr, vilket således kommunen når upp till. Resultatet har även i år påverkats av en jämförelsestörande post avseende återbetalning från AFA försäkring (9,2 mkr).

Nettokostnadernas (inklusive avskrivningar) andel av skatteintäkterna uppgår till 95,8 % (f å 95,8 %). Nyckeltalet är således oförändrat mot fjolåret.

Det är viktigt att kostnader och intäkter hänförs till rätt år. För att kontrollera detta har vi genomfört en så kallad periodiseringskontroll där ett urval av fakturor kring årsskiftet har granskats. Vi kan efter vår granskning konstatera att kommunen sköter sin periodisering på ett bra sätt.

2.3 Balansräkning

Enligt KRL 5:2 ska balansräkningen redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda pantar och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Vi har granskat att:

- ✓ Balansräkningen är uppställd enligt KRL.
- ✓ Noter finns i tillräcklig omfattning.
- ✓ Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör kommunen och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade.
- ✓ Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL.
- ✓ Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser.
- ✓ Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning.
- ✓ Årets resultat enligt balansräkning överensstämmer med resultaträkningen

Kommentarer

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

Materiella anläggningstillgångar, dvs. mark, byggnader och anläggningar samt maskiner och inventarier uppgår till ca 396 mkr (390 mkr) och utgör 82 % av den totala balansomslutningen.

De långfristiga skulderna har ökat under 2013 kopplat till affären med Milabs fastigheter, med en ökad nettoupplåning om 23,3 mkr.

Under året har 13 sjöbodar uppgående till 11,5 mkr förts över från pågående nyanläggning till anläggningstillgång. Någon avskrivning har däremot inte gjorts, vilket det enligt god redovisningssed ska göras vid anläggningstillgångar (fastighet).

Vi ser ett behov av att specifikationerna till vissa balansposter utökas.

2.4 Finansieringsanalys

I kassaflödesanalysen ska enligt KRL 7:1 kommunens finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas.

Vi har granskat att:

- ✓ Finansieringsanalysen uppfyller kraven i KRL
- ✓ Noter finns i tillräcklig omfattning
- ✓ Finansieringsanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen

Kommentarer

Kommunens finansieringsanalys är uppställd i enlighet med rekommendationen från Rådet för kommunal redovisning. Analysen utmynnar i årets förändring av likvida medel som uppgår till 10,5 mkr (f å 20,3 mkr). Finansieringsanalysen bör kompletteras med noter, vilket är en rekommendation som kvarstår från tidigare år.

2.5 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen ska enligt KRL 8:2 innehålla en resultaträkning och en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens och de övriga juridiska personernas resultat- och balansräkningar i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Enligt rekommendation nr 8.2 från Rådet för kommunal redovisning, är det god redovisningssed att inkludera en finansieringsanalys.

Vi har granskat att:

- ✓ Den sammanställda redovisningen är uppställd enligt KRL
- ✓ Noter finns i tillräcklig omfattning
- ✓ Samtliga bolag i kommunkoncernen har inkluderats
- ✓ Konsolidering skett av de bolag i vilka kommunen har ett betydande inflytande
- ✓ Proportionell konsolideringsmetod och förvärvsmetod har tillämpats vid konsolideringen
- ✓ Beloppen överensstämmer med den sammanställda redovisningen och de ingående bolagens redovisningar
- ✓ Eliminering av interna poster i allt väsentligt har skett

Kommentarer

Den sammanställda redovisningen innehåller förutom primärkommunen följande bolag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

Bolag:

- Melleruds Bolagshus AB (100%)
- Mellbo AB (100 %)
- Milab (100 %)

Dalslandskommunernas kommunalförbund (22 %) ingår dock inte i årsredovisningen i år då deras bokslut inte varit färdigt i tid.

Konsolidering har skett enligt proportionell konsolideringsmetod, vilket innebär att belopp som inkluderats i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvarar ägd andel i företaget. Koncernresultatet är positivt och uppgår till 18,1 mkr (f å 19,5 mkr).

